

سامانه جامع مدیریت بحران و پدافند غیرعامل ره‌آورد

بهار ۱۴۰۲

سامانه جامع مدیریت بحران و پدافند غیرعامل ره‌آورد

گسترده‌گی مباحث مدیریت بحران و پدافند غیرعامل با توجه به امکانات موجود در کشور، موجب شده است که توسعه «سامانه جامع مدیریت بحران و پدافند غیرعامل ره‌آورد» در اولویت‌های تحقیقاتی و توسعه‌ای شرکت دانش‌بنیان «بهین ره‌آورد» قرار گیرد تا در بحران‌های گسترده، مدیران بحران و پدافند غیرعامل را یاری رساند. این سیستم ترکیبی از روش‌های تحقیق در عملیات (همانند روش‌های بهینه‌سازی و برنامه‌ریزی ریاضی) و سیستم‌ها و روش‌های تصمیم‌گیری در مدیریت و سیستم‌های مدیریت اطلاعات می‌باشد. در طراحی این سیستم تلاش شده است تا از منابع علمی و پژوهش‌های داخلی و خارجی شناخته شده و نیز تازه‌ترین روش‌ها و رویکردهای علمی موجود، تجربیات، خواسته‌ها و نیازمندی‌های مدیران بحران و پدافند غیرعامل بهره گرفته شود. در توسعه این سامانه، چارچوب‌ها و الگوهای موفق مدیریت بحران و پدافند غیرعامل، رویکردهای نوین و اسناد بالادستی و جهانی در نظر گرفته شده است. همچنین طیف وسیعی از نرم‌افزارهایی که به‌منظور کمک به فرایند مدیریت بحران و پدافند غیرعامل طراحی شده‌اند، تحت بررسی قرار گرفته است تا چارچوبی جامع و بومی به مدیران بحران میهن اسلامی عزیزمان تقدیم گردد.

با وجود یک سامانه جامع مدیریت بحران در کشور که بتواند با پیش‌بینی و شناسایی عوامل خطرآفرین، از بروز و وقوع بحران‌ها جلوگیری نماید یا در صورت بروز بحران بتواند با اولویت‌بندی، برنامه‌ریزی، سازماندهی، هدایت، رهبری و کنترل، فعالیت‌های لازم برای مداخله، هدایت و مهار بحران و سالم سازی بعد از وقوع بحران را با موفقیت به انجام رساند، می‌توان امیدوار بود که بسیاری از بحران‌ها قبل از وقوع، پیش‌بینی و مهار شده و یا در صورت وقوع بحران، عواقب ناشی از آن‌ها به حداقل ممکن، کاهش خواهد یافت.

«سامانه جامع مدیریت بحران و پدافند غیرعامل ره‌آورد»، مشتمل بر ۱۲ سامانه اصلی مدیریت اطلاعات (پایگاه جامع اطلاعات بحران و پدافند غیرعامل)، مدیریت اقدامات (Action Plan)، مدیریت منابع، آمادگی و توانمندسازی (آموزش و مانور)، مدیریت ریسک (خطرپذیری و آسیب‌پذیری)، مصون‌سازی و پایش تهدیدات، جانمایی اماکن و واکنش سریع، فرماندهی عملیات، اطلاع‌رسانی و هشداردهی، ارزیابی و نظارت، اطلاعات مکانی و مدیریت کاربران و ۱۴۱ ماژول نرم‌افزاری می‌باشد.

این سامانه جامع با رویکرد یکپارچه‌سازی و ایجاد هماهنگی بین اقدامات مختلف در مدیریت بحران (از استراتژی تا عمل) و برنامه‌ریزی‌های لازم جهت حفاظت از زیرساخت‌های کلیدی توسعه یافته است. همچنین مطابق با چهار اولویت اقدام در چارچوب سندایی، ضمن تعریف فرایندهای مختلفی برای شناسایی و ارزیابی خطرات حاصل از بحران‌ها، زمینه لازم برای مدیریت و کنترل این ریسک‌ها، مکان‌یابی پدافندها و مقاوم‌سازی تسهیلات در این سیستم فراهم گردیده است. ساختار نوآورانه این سیستم بهترین راهکار مدیریت عملیات بحران را جهت کاهش تلفات در حین و پس از وقوع بحران ارائه داده و به‌طور مشابه برنامه‌ریزی‌های مؤثری را برای گام بازسازی در مدیریت بحران پیشنهاد می‌دهد تا بر این اساس به‌صورت جامع و یکپارچه پوشش‌دهنده هر چهار مرحله مدیریت بحران باشد.

به استناد نظرات اکثر اندیشمندان و صاحب‌نظران در حوزه‌ی مدیریت بحران، مدیریت بحران فرایندی ۴ مرحله‌ای شامل پیشگیری، آمادگی، مقابله و بازسازی و بازتوانی است. بر این اساس ضرورت طراحی نرم‌افزاری جامع در حوزه‌ی مدیریت بحران (در فازهای چهارگانه مذکور)، که امکان برنامه‌ریزی سریع و حساب شده با کمترین هزینه را جهت پاسخگویی هوشمندانه و مؤثر به بحران‌های احتمالی محقق سازد، غیرقابل انکار است.

ره آورد؛ راهکار یکپارچه کاهش خطر بلایا...

در شرایطی که به علت پویایی دائم سیستم‌ها در دنیای واقعی و نیز در مواقع بحرانی که فرصت تصمیم‌گیری اندک بوده و لازم است تا تصمیمات مختلفی اتخاذ شود، بهترین گزینه‌ی پیش رو به منظور کاهش هزینه‌های کلی سیستم و استفاده‌ی بهینه از منابع موجود، وجود نرم‌افزاری است که در برابر این سطح از تغییرات پاسخگو باقی بماند و همچنان بهترین راهکارها را در برابر مدیران ارشد سیستم قرار دهد. دستاورد ویژه این سیستم را می‌توان کیفیت بالای جواب‌ها و راهکارها، سرعت در تصمیم‌گیری و مدیریتی جامع و هم‌زمان بر اطلاعات مورد نیاز دانست.

* جنبه‌های مسئولیت اجتماعی در توسعه محصول

مسئولیت اجتماعی شرکت (Corporate Social Responsibility) یکی از مسائل مهم در نظر گرفته شده می‌باشد. محصول دانش‌بنیان سامانه جامع پدافند غیرعامل و مدیریت بحران که زمان، انرژی و هزینه بسیاری را به خود تخصیص داده است، ماهیتا در راستای مسئولیت‌های اجتماعی و گامی بشردوستانه در راستای نوع‌دوستی است. هدف این سیستم، پیش‌بینی و شناسایی عوامل خطرآفرین به منظور جلوگیری از بروز و وقوع بحران‌ها می‌باشد و حتی در صورت بروز بحران با اولویت‌بندی، برنامه‌ریزی و سازماندهی، فعالیت‌های لازم برای مداخله، هدایت و مهار بحران و سالم‌سازی بعد از وقوع بحران را با موفقیت به انجام رساند. امید است به کمک این سامانه نرم‌افزاری، بسیاری از بحران‌ها قبل از وقوع، پیش‌بینی و مهار شده و یا در صورت وقوع بحران، عواقب ناشی از آن‌ها به حداقل ممکن، کاهش یابد.

* مصادیق کارکردی در مدیریت بحران و پدافند غیرعامل

بانک اطلاعات خانوارهای آسیب دیده، ارزیابی ایشان و توزیع اقلام امدادی از طریق سامانه و نسخه تلفن همراه
سامانه ملی مواد خطرناک
سامانه ملی تجهیزات و ماشین آلات
مدیریت سیستماتیک فرایند ۴ مرحله‌ای مدیریت بحران
مدیریت منابع و انبارداری امدادی
لجستیک و ترابری در بحران
ایجاد، نگهداری و مدیریت بانک‌های اطلاعاتی
برنامه اقدام (Action Plan)
ارزیابی ریسک مخاطرات طبیعی
سطح بندی زیرساخت‌ها و دارایی‌ها
پایش ریسک تهدیدات و خطرات زیرساخت‌ها و دارایی‌ها
ارزیابی تلفات، جانمایی اسکان و تخلیه اضطراری
برنامه‌ریزی سناریوی مخاطرات
میزکار فرماندهی حادثه
ارزیابی و تعیین سطح حادثه
ارزیابی خسارت به روش FACT
تجربه‌نگاری حوادث و سوانح
اعلانات و هشدار حوادث و سوانح

* زیرساخت فنی

تعداد مازول		تعداد زیرسامانه		تعداد سامانه	
۱۴۱		۳۵		۱۲	
Dashboards	Reports	Actions	Fields	Tables	Forms
۱۶۶	۳۵۹	۵۸۶۳	۷۵۵۴	۳۳۶	۴۰۰

